

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

39. Hilarivs absque grauiori culpa recitat breuiarium post sacrum; & extra consueta tempora, etiamsi ex nulla hoc faciat causa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

rit, habere verè & propriè conscientiam de illo peccato licet dubiam; vnde autem constat, Concilium requisivisse certam? Ad secundum, axioma illud non habere hîc locum, cùm præceptum confessionis prævaleat, ideòque possessio non faveat. Ad tertium, forum pœnitentiale, vt in multis alijs, ita & in hoc diuersum esse à forensi. Nolim tamen ob hæc tanquam improbabilem reijcere sententiam contrariam, quam etiam tuetur P. Ioan. Præpositus de Sacr. q. 5. de Integritate Confess. num. 118. vbi ait, eam speculatiuè probabilem esse visam P. Lessio, & quibusdam alijs à se consultis; eandem maiore authoritate stabilit Diana P. 11. Tr. 8. Res. 44. quamuis idcirco, in praxi non sit recedendum à communi sententia, quæ vult, dubia ista confitenda esse.

XXXIX. *Hilarius Sacerdos ex nullâ peculiari causâ orat subinde totum Breuiarium summò mane: subinde serâ primum nocte, cum tamen manè celebrasset; accidit etiam, vt lusu & confabulatione præpeditus inciperet Breuiarium circa medium duodecimâ noctu pro illo die, & finiret illud mediâ circiter horâ post duodecimâ iam auditam. Queritur. Vtrum peccârit mortaliter?*

Videtur sic peccâsse. Tum quia celebrat antè matutinum contra prohibitionem Pij V. in Missali, & plures Theologos apud Sanchez L. 7. Consil. cap. 2. dub. 28. Tum quia absoluit Breuiarium post tempus præfixum iam elapsum.

sum. Tum quia facit contra gravem consuetudinem Ecclesiæ.

Resp. Hilarium recitando totum Breviarium sive summo manè, sive serâ nocte absque iusta etiam causâ non peccare mortaliter. Ita cum pluribus antiquis & recentioribus Sanchez *loc. cit. dub. 36.* Tum quia substantia præcepti in hoc consistit, ut horæ Canonice à media nocte vsq; ad alterâ mediam noctem dicantur. Tum quia Missa non est hora Canonica, nec habet vllum ordinem ad horas. Quare nullum est prorsus peccatum, si horæ Canonice ex aliquâ causâ iustâ dicantur quocunque diei tempore post Sacrum; Veniale autem solùm, si hoc absque ratione aliqua immoderatè fiat, ut communiter tenent TT. contra Caramuelem *in Theol. fundam. fundamento 53. §. 20. n. 11.* Imò nec grauiorem culpam committet, qui ante duodecimam noctis Breviarium incipiens circa medium primæ illud primùm absoluit, ut probabiliter docet Leãdrus apud eundem Dianã, *P. 10. Tr. 11. R. 16.* quia ex mente plurium DD. omnes septem horæ sunt vnica oratio vno præcepto imposita. Ergo oratio hæc debito tempore cœpta rectè in continenti finitur, etsi post duodecimam iam auditam; perinde ut Sacrum intrâ tempus præfixum ac vltimo adhuc quadrante ante meridiem inchoatum rectè post illud elapsum adhuc finitur.

E 3

Atque

Atque ex his patet ad rationem in oppositum; neque enim vel præceptum Pij V. vel consuetudo Ecclesiæ sub grauiori peccato obligant, aut sic recepta sunt.

XL. *Homobonus confitetur, se subinde iocos quosdam fecisse, & verba lepida protulisse, cibis aliquibus libenter vesci solitum, fornacem calidam frigoris pellendi causa accessisse, barbam & capitis capillos fricuisse, nares emunxisse, aliàsque actiones exercuisse præcisè, vt commodas naturæ humanæ. Queritur. Vtrum talia sint sufficiens materia confessionis?*

Videtur, tales actiones sine relatione ad finem honestum deliberatè exercitas, per se loquendo, esse omnino sufficientem materiam. Ita expressè Granad. *de Act. hum. D. 2. s. 1. n. 14.* cui adstipulantur Suar. Ruiz. Lay. Filia. Tanner, Becanus, & quotquot putant, non dari per se vllum actum humanum in individuo indifferentem propter has rationes. Primò quia Matth. 12. habetur, dari *verbum otiosum*, de quo ratio Deo reddenda. Secundò, quia homo, cum adest perfecta deliberatio, tenetur operari ad finem excellentiorem. Tertio, quia indignum videtur humanam naturam comedere, bibere, copulam conjugalem exercere propter meram delectationem; vnde hoc postremum communiter dicunt Theologi esse peccatum veniale. Quarto, quia aliàs liceret operari præcisè propter honorem. Quintò,